

Laimingi, kurių kelias be priekaišto, kurie gyvena pagal VIEŠPATIES Įstatymą. (Ps 119,1)

2014 m. lapkritis Vilniaus ev. reformatų parapijos tarybos informacinis leidinys Nr. 11 (148)

Leidžiamas nuo 1998 m. lapkričio mėn. ISSN 2029-512X

REFORMACIJA – DIEVO MALONĖS DOVANA VISAI KRIKŠČIONIJAI

Kun. Rimo Mikalausko Reformacijos dienos šventei skirtas pamokslas,
pasakytas spalio 31 d. Biržų ev. reformatų bažnyčioje

Taigi, mano mylimieji, kaip visuomet klausydavote manęs, kai būdavau tarp jūsų, o dar labiau dabar, man su jumis nesant, taip darbuokitės savo išganymui su baime ir drebėdami, nes Dievas iš savo palankumo skatina jus ir trokšti, ir veikti! Visa darykite be murmėjimų ir svyravimų, kad būtumėte nepeiktini ir nekalti, *nesutepti Dievo vaikai sugedusioje ir iškrypusioje kartoje*, kur jūs spindite tarsi žiburiai pasaulyje. Tvirtai laikykitės gyvenimo žodžio, kad Kristaus dieną galėčiau pasigirti ne veltui bėgęs ir ne veltui vargęs. /Fil 2,12-16/

Minėdami Reformacijos dieną atsigręžiamo į tolimą praeitį – mums tolimą, bet ne Viešpačiui. Nes, kaip sakoma 90 psalmėje, *...jūk tūkstantis metų Dievui lyg viena diena, lyg vakarykštė diena, jau praėjusi...* Šiandien sueitų lygiai penki šimtai metų be trijų metų nuo tos dienos, kai Martynas Liuteris, kaip sakoma, prikalė 95 tezes prie Witenbergo pilies bažnyčios durų. Pusė dienos Dievui... Ir Tą dieną mes atsimeiname ir minime kaip Reformacijos, o suprantamiau pasakius, kaip Bažnyčios atsinaujinimo dieną. Toks apsisvalymas, atsinaujinimas buvo reikalingas Bažnyčiai.

1517 metais nuo Kristaus atėjimo buvo praėję 16 šimtmečių, ir ta Bažnyčia tuo laikotarpiu iš tiesų buvo tokia „moderni“, kad nuodė-

mes galėjai išsipirkti net į priekį, nusipirkdamas indulgencijų. Jau tuomet iš Bažnyčios – dvasinės, buvo padaryta daug komercinių dalykų.

Mes niekur nepabėgome ir šian-

dien. Pasidairę po pasaulį matome, kad mes – žmonės – į panašias bėdas ir dabar įpuolame savo noru. Pradedame daryti mielesnius darbus ir užmirštame Bažnyčią, užmirštame, dėl ko mes susirenkame. Net yra toks

nukelta į 2 p. ▶

Ciuricho Grosmünsterio (Grossmünster) bažnyčia, kurioje reformatorius Ulrichas Cvinglis (1484–1531) pradėjo savo veiklą prieš Katalikų bažnyčią

Bažnyčios ramsto duona kvėpiantį dangų – Čia mūsų namai.

Gabrielė Mileikaitė, Biržai, iš Haikų konkurso

◀ atkelta iš 1 p.

posakis: Bažnyčia virto abipusės adoracijos klubu – gražiai kunigas pašneka, žmonės, susirinkę, gražiai pagieda, kaip spektaklyje. Bet profesionalų spektakliai – teatrai nukonkuruoja Bažnyčią, ir tuomet žmonės eina kitur. Atnaujtinimas Bažnyčios veido, kaip ir gamtos veido, – to sielų veido – būtinas kiekvieną mielą dieną, kiekvieną savaitę. Mes susirenkame garbinti Viešpatį kiekvienais metais, kiekvieną sekmadienį, bet būtina sustoti ir pažvelgti, ar viskas yra gerai; patikrinti save, ir tam yra tik vienintelis kriterijus, kuris atveria mums akis, – tai Dievo Žodis. Kai vedu ekskursijas po Biržų bažnyčią ir pasakoju apie kunigaikštį Mikalojų Radvilą Rudą, visada pacituoju jo žodžius, kuriuos jis užrašė skirdamas žemės sklypą bažnyčios statybai: „skiriu švarios evangelijos Bažnyčiai“. Gali susitepti... ir susitepame... Šios dienos skaitinyje apaštalas Paulius sako: *...kaip visuomet klausydavote manęs, kai būdavau tarp jūsų, o dar labiau dabar, man su jumis nesant, darbuokitės savo išganymui su baime ir drebėdami, nes Dievas iš savo palankumo skatina jus ir trokšti, ir veikti...* Labai svarbūs, ypatingi žodžiai. Pirmiausia tuo, kad apaštalas primena laikus, kai jis buvo su filipiečiais. Šiandien galime sakyti: tolimi tie filipiečių laikai.

Bet mes šiandieną atsimeiname tuos žmones, kurie buvo su mumis ir kurių jau nėra šalia. Žmones, kurie savo tikėjimu, maldos, atsidavimo žodžiais, pavyzdžiu patraukė mus Bažnyčion, kurie uždegė mūsų širdis tikėjimu. Šiandien šioje bažnyčioje matom daug tuščių suolų. Jei tie žmonės – mūsų protėviai atsisėstų į juos, jiems būtų gera mus matyti čia, o mums – dar labiau matyti juos čia. Nes kiekvienas, aš tikiu, turime

žmones, kurie buvo tikėjimo pavyzdys, patraukė mus. Tas Žodis tapo kūnu, ir mes pasukome prie Jėzaus. Jėzus mus pagavo, ir mes tapome tikintys ir einantys Jo keliu. Apaštalas mums primena: *...juo labiau man su jumis nesant, darbuokitės...* Toliau yra vienas žodis: *Dievas iš savo palankumo jus skatina.*

Šiandien čia atėjome, nes buvome *paskatinti*. Čia yra Jo **palankumas** mums. Ne dėl Jo šiandien atėjome, o Jis savo **palankumu** mus surinko čia ir duoda žinią: *Jūs*

mano vaikai. Aš jumis rūpinsiuos. Galbūt ryt, gal užporyt, kitąmet jūsų laukia visokie išbandymai, bet aš jumis rūpinuosiu. Aš kviečiu – ir jūs ateinate, aš jus atvedu – ir jūs girdite Mano Žodį. Taigi Jis skatina trokšti ir veikti. Dešimtas Dievo įsakymas yra Negeisk – trokšti, geisti, norėti...

Jis skatina mus norėti to, kas iš tiesų mums yra išganinga, kas yra palaiminimas ir savo įsakymu uždraudžia neliesti to, kas mus gali sunaikinti. Ir Pats mus uždega trokšti, alkinti Dievo Žodžio. Ir ne tik klausyti, bet ir veikti. Tikėjimas yra veiksmas. Ne būseną, kaip kas įsivaizduoja filosofinę būseną: Dievas yra, Dievo nėra. Ne. Veikimas. *Veikti savo išganymui*, kaip sako apaštalas, *su baime ir drebėdami*. Prisiminkime Mozę kalne: jis artinasi prie kalno, Dievas apsireiškia, Mozę apima drebuly. Kokia didybė! Ir lenkiasi, kaip sakoma psalmėje, pažiūrėti į mus Tasai, kuris sukūrė

dangų ir žemę. Kuris nejuokauja. Jisai patraukė mus prie savęs. Toliau apaštalas sako: *visa darykite be murmėjimų ir svyravimų*. Iš to darome išvada, kad, kaip tuomet Filipuose, taip ir pas mus šiandien krikščionys kai kurias pareigas atlieka murmėdami.

Ir aš pats, prisipažįstu, pamurmu, besipiktindamas savo parapijiečiais, kokie jie yra atšalę... Nors iš tikrųjų, reikalui esant, Dievas duoda mums tokius žmones, kokie tuo metu reikalingi. Taigi tas murmėjimas dar yra mummyse, tos nuodėmių liekanos, tie šešėliai dar yra mūsų kūne. Jis sako: *be murmėjimų*, primena, *be svyravimų*, pasitikėkite, ne jūs, o aš jumyse veikiu, kad būtumėte *nepeiktini, nekalti, nesutepti Dievo vaikai*. Atkreipkite dėmesį: *sugedusioje ir iškrypusioje kartoje*. Jau tada, beveik prieš du tūkstančius metų, sakė: *sugedusi ta karta*. Ir ši – mūsų karta – yra taip pat sugedusi. Nes mes sugedę. Kaip tie obuoliai ar bulvės – netinkami, bet Jis padaro tinkamus. *Jūs esate išrinkti būt tinkamais, aš jus užkonservuoju, aš jus pagyduoju. Būkite ir švieskite šiame pasaulyje. Kam? Kokiam tikslui? Laikykitės Žodžio, kad Kristaus dieną galėčiau pasigirti ne veltui bėgęs ir ne veltui vargęs*. Kad mes perduotume toliau tą žiburį. Kad būtume, kaip pradžioj kalbėjau, tie, kurie į mus žiūri, pakviesti ir atvesti čia – į Dievo namus, į Dievo išgelbėjimą. Ne konkrečiai į šią bažnyčią, bet kalbu – į Dievo namus, ne žmonių rankomis statytus namus. Kitoj vietoj apaštalas sako: *o mes laukiame To būsimojo, trokštame buveine iš viršaus apsirengti, ne žmonių rankomis statytus namus*. Jis yra tas, kuris sako: *laikykitės gyvenimo žodžio. Tvirtai laikykitės gyvenimo žodžio, kad Kristaus dieną galėčiau pasigirti ne veltui bėgęs ir ne veltui vargęs*. „Kristaus dieną – Viešpaties

dieną“, – taip kalba apaštalas. Mes esame pakviesti būti tais apaštalais, kurie būtų *ne veltui bėgę*. Kaip ir tie žmonės, kurių tikėjimo pavyzdį mes matėme, kad **jie** nebūtų *veltui bėgę*. Mes esame tie, kurie dabar bėgame. Taigi šiandieną – Reformacijos minėjimo dieną – mes pažvelgėme iš kitos pusės. Reformacija buvo būtent atsibudimas, nubudimas. Sudėjimas akcentų, atkreipimas dėmesio į pačią esmę, tikėjimo esmę: Dievo Žodis, tarnystė pagal Jo pašaukimą, Jam veikiant, Jam vedant, Vienam Dievui garbė.

Primenu, pagrindiniai Reformacijos šūkiai yra penki: tik per Šventąjį Raštą – Dievo mokymą, tik iš Dievo malonės, vien per tikėjimą, tik per Jėzų Kristų ir paskutinis – Vienam Dievui garbė.

Šie Reformacijos šūkiai mus veda per gyvenimą tuo keliu, ta pagrindine vaga, kad sektume Kristumi, neštume Jo Evangeliją į pasaulį, kad šviestume tarsi žiburiai toje iškrypusioje kartoje, kad žibėtume ir kad nutiestume Viešpaties veikime kelią kitiems į išganymą.

Kad patys pareitume namo, kaip apaštalas sako: *ne veltui būčiau bėgę*, ir kiti, kuriuos Viešpats dar numato parvesti, būtų parvesti. Tam yra Bažnyčios atsinaujinimas. Spalio 31-oji nėra Reformatų Bažnyčios gimtadienis, kaip kai kas sako. Tai buvo visos Krikščioniškos Bažnyčios atsinaujinimas. Ta malonė teko visiems, visai Bažnyčiai. Per žmonių nuodėmingumą, iškrypimą tai įvyko, toks matyt buvo Dievo planas.

Atsirado įvairios konfesijos: evangeliškos, protestantiškos ir katalikiškos. Nenustebčiau, jei ir Katalikų Bažnyčia pradėtų kartu švęsti Reformacijos dieną. Po Tridento susirinkimo Katalikų Bažnyčia taip pat atsinaujino. Prasidėjo dvi atsinaujinančios Bažnyčios šakos. Per konfliktą, konfrontaciją, bet įvyko atsinaujinimas, kitoks, bet atsinaujinimas. Tai yra Dievo malonės dovana mums visiems – visai Krikščionijai per Jėzų Kristų.

Amen.

Vicesuperintendentas
kun. Rimas Mikalauskas

VIEŠPATS *mus surenka netikėtai*

Lapkričio 17-ą, naktį iš sekmadienio į pirmadienį, apie 2 valandą gaisrininkai važiavo į Pylimo gatvę gesinti degančių Vilniaus ev. reformatų bažnyčios šoninių durų. Įtariamą padegimąs.

„V.r.ž.“ inf.

Džiaugsmas ateina iš Tavęs, VIEŠPATIE. Šiandien, lapkričio 17-oji, malonus rytas, gatvėse po sekmadienio ramu, nedidelis judėjimas. Vilniuje, evangelikų reformatų bažnyčioje vyksta sujudimas, visi tvarkosi. Užėjęs į bažnyčios pastatą pajutau degėsių kvapą, sutikau kunigą Raimondą, kalbantį telefonu, bei parapijietes Aukšę ir savo žmoną Vitą besitvarkančias. Netrukus tvarkdarių būrys gerokai pagausėjo ir užtrukom vos porą valandų, kol viskas buvo sutvarkyta.

Šis įvykis yra dar vienas įrodymas, kaip mus globoja Dievas. Viskas, prie ko Tu prisilieti, VIEŠPATIE, išeina į gera.

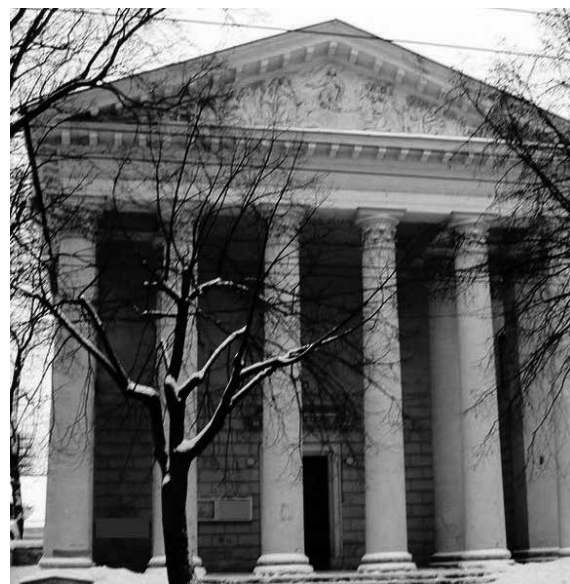
O ir Dvasia ateina pagalbon mūsų silpnumui. Mes juk nežinome, ko turėtume deraimai melsti, todėl pati Dvasia užtaria mus neišsakomais atodūšiais. Širdžių Tyrėjas žino Dvasios troškimus, kad ji užtaria šventuosius pagal Dievo norą. Be to, žinoma, kad viskas išeina į gera mylintiems Dievą, būtent jo valia pašauktiesiems. /Rom 8, 26-28/.

Parapijiečių veiduose nedingsta šypsena ir džiaugsmas, kaip netikėtai Dievas mus surinko talkai. Galbūt pastatas ir nukentėjo – teks įstatyti naujas duris, tačiau mes nenukentėjome. Atvirkščiai, Dievas mus ruošia – juk arti jau Adventas. Statykime savo širdis ant Jėzaus Kristaus, kuris yra gyvenimo pamatas, ir būkime ramūs, nes tokie įvykiai tik sustiprina mūsų bendrystę, mūsų meilę VIEŠPAČIUI ir savo artimui.

Kas klauso šitų mano žodžių ir juos vykdo, panašus į išmintingą žmogų, pasistačiusį namą ant uolos. Prapliupo liūtys, ištvino upės, pakilo vėjai ir daužėsi į tą namą. Tačiau jis nesugriuvo, nes buvo pastatytas ant uolos. /Mt 7, 24-25/.

Dėkokime VIEŠPAČIUI, kad Jis neleidžia mums nuklysti, surenka mus stovėti tvirtai ant nepajudamos uolos – pamato, kuris yra Jėzus Kristus. Palaikykime vieni kitus maldomis, pirmiausia dėkodami VIEŠPAČIUI už visas dovanas ir už šiuos netikėtus išbandymus. Stovėkime tvirtai tikėjime, nes tuomet nebaisios jokios negandos ir jokie priešai negali mums pakenkti. Tikras džiaugsmas, kai mūsų širdys priklausomai vieninteliam Gelbėtojui – Jėzui Kristui.

Vaidotas Ickys
2014 m. lapkričio 17 d.,
pirmadienis

KATALIKŲ BAŽNYČIOS REFORMA

Tridento susirinkimas

Po Vakarų ir Rytų krikščionių Bažnyčių schizmos 1054 metais, M. Liuterio sukelta Reformacija buvo antrasis Visuotinės Bažnyčios sukrėtimas, privertęs Bažnyčią atsinaujinti, atgimti. Liuteris nesiekė sukurti naujos Bažnyčios, o tik jos atsinaujinimo reformų keliu. Deja, to nesuprato ir nepriėmė popiežius Leonas X, kuris ką tik buvo uždaręs 1517 metais Laterano V susirinkimą ir nematė būtinybės šaukti kitą, imtis reformų.

Reformacija Vakarų Bažnyčią padalino į dvi šakas. Protestantų šaka vykdė reformas iki šaknų, sugrąžindama Bažnyčią į pradžią – prie Ankstyvųjų laikų krikščioniškų vertybių, atmesdama popiežiškosios Bažnyčios dogmas, patvirtindama, kad vienintelis ir svarbiausias yra Dievo Žodis – Šventasis Raštas.

Likusi Visuotinės Bažnyčios dalis – Romos Katalikų Bažnyčia – vis dėlto taip pat pradėjo atsinaujinimo kelią. Po Leono X valdęs Bažnyčią

popiežius Adrijanas VI suprato būtinybę sušaukti visuotinį Bažnyčios Susirinkimą, bet jam sutrukdė mirtis. Popiežius Klemensas VII bijojo bet kokių reformų, nes jo pontifikato metais ir taip buvo kilę dideli konfliktai Italijoje. Ir tik popiežius Pauliaus III (1534–1549) priėmė sprendimą šaukti Susirinkimą, kurio taip pat siekė Romos imperatorius Karolis V bei su juo kovojantis dėl įtakos Europoje Prancūzijos karalius Pranciškus I.

Devynioliktasis visuotinis Katalikų Bažnyčios susirinkimas buvo sušauktas 1545 metais Šiaurės Italijos mieste Tridente (dabar Trentas), todėl į istoriją įėjo **Tridento susirinkimo vardu**.

Susirinkimas vyko su pertraukomis vos ne dvidešimt metų (1545–1563 m.). Į jį per visą laiką buvo atvažiavę ir posėdžiavo daugybė vyskupų iš dabartinės Italijos teritorijos, Ispanijos, Prancūzijos. Vyskupų iš Lietuvos nebuvo.

Susirinkimas buvo skirtas Reformacijos padariniams įveikti.

Jau 1540 m. buvęs imperatoriaus Karolio V karininkas Ignacas Lojola įkūrė Jėzaus draugiją – Jėzuitų ordiną, kuris tapo pagrindiniu kovotoju su Reformacija. 1542 m. įsteigtas Vyriausiasis inkvizicijos tribunolas.

Susirinkimui vadovavo popiežiaus legatai, kalbėdavo valdovų – Romos imperatorius Karolio V ir Prancūzijos karaliaus Pranciškaus I – pasiuntiniai. Imperatorius reikalavo spręsti reformų klausimą. Popiežius nieko nenorėjo reformuoti, o siekė tik dar labiau sustiprinti popiežiaus galias. Todėl Susirinkime buvo svarstoma paeiliui vienas klausimas iš doktrinos, kitas – iš reformų.

Priimti Tridento susirinkimo nutarimai davė pradžią kontrreformacijai.

Susirinkimas iš naujo patvirti-

Trento miestas mūsų dienomis

no *realų Kristaus kraujo ir kūno buvimą Eucharistijos pavidaluose*, atsakydamas protestantams, atmetusiems šį katalikišką mokymą. Komunija palikta tik duona – ostija, bet nepasmerktas ir dviem pavidalais. Nors Susirinkimas nepateikė tikslų instrukcijų dėl Švč. Sakramento saugojimo, bet tai paskatino ant bažnyčių didžiųjų altorių įrengti stacionarius tabernakulius, kur buvo laikoma ostija.

Buvo patvirtintos visos tradicinės katalikybės dogmos:

tikėjimo pagrindas – Šventasis Raštas ir nenutrūkstamos tradicijos,

nuteisinimas – Dievo malone ir gerais darbais (protestantai atmetė *gerus darbus*),

patvirtinti septyni Sakramentai (protestantai teigė esant tik du: *Krikštas ir Viešpaties Vakariėnė*),

paliko *Šventųjų, jų relikvijų, atvaizdų garbinimą* (protestantai tai kategoriškai atmeta);

priimtas nutarimas apie Skaistyklą ir atlaidus, tik jų nebegalima gauti (parduoti) už auką, o tik per atgailą. Pasmerkimas ir uždraudimas *prekybos indulgencijomis* buvo vienintelis priimtas nutarimas, kurio siekė M. Liuteris ir dėl kurio kilo Reformacija;

paliko *celibatą* vienuoliams ir kunigams;

sustiprino katalikų Bažnyčios organizaciją, pavaldumą popiežiui, vienuolių ordinų drausmę;

atskilėlius paskelbė eretikais;

uždraudė katalikams skaityti vyskupų nepatvirtintus Biblijos vertimus.

Nutarimas dėl *Išpažinties* privatumo paskatino klausyklių atsiradimą. Buvo patvirtinta, kad nuodėmklausys – teisėjas, gydytojas, tėvas.

Tridento susirinkimas labai sustiprino popiežiaus autoritetą, išplėtė jo galias.

Po Tridento susirinkimo buvo kuriamos dvasininkų seminarijos,

įvesta griežta cenzūra dvasininkams skirtai literatūrai, sudaryti draudžiamų knygų sąrašai. Tridento susirinkimas patikslino 1559 m. popiežiaus Paulius IV sudarytą pirmąjį draudžiamųjų leisti, skaityti ir platinti knygų sąrašą *Index librorum prohibitorum*. (Paskutinis, dvidešimtas, toks sąrašas sudarytas ir išleistas 1948 m. Ir tik 1966 m. popiežius Paulius VI sąrašą panaikino). Į draudžiamų knygų sąrašą pirmieji pateko Abraomo Kulviečio, Mikalojaus Radvilos Juodojo, Andriaus Volano veikalai. Įdomiausia, kad 1907 m. popiežius Pijus X į Draudžiamųjų knygų sąrašą įtraukė ir kataliko J. Ambraziejaus 1906 m. išleistą knygą *Trumpas Rymo katalikų katekizmas*.

Tridento visuotinis Bažnyčios susirinkimas ***pabrėžė pamokslų svarbą*** ne tik kaip vieną iš priemonių kovojant su Reformacija, bet ir kaip būdą stiprinti katalikų tikėjimą. Susirinkimas išleido dekretą „Apie mokymą ir pamokslavimą“. Susirinkimas paskelbtuose dokumentuose įpareigojo kunigus sakyti pamokslus sekmadieniais ir iškilmingų švenčių dienomis, taip pat Advento ir Gavėnios šiokiadieniais. Be to, priminta, jog religinis mokymas turėtų vykti *gimtąja kalba*.

Po Susirinkimo dar labiau įsigaliojo ***reikalavimai kunigų celibatui***. 1577 metais sušauktame Gniezno bažnytinės provincijos sinode vienas iš daugelio nutarimų punktų skelbė kunigų vedybas negaliojančiomis ir numatė bausmes tiems, kurie drįstų sudaryti tokias santuokas. Vėlesniuose vyskupijų sinoduose uždrausta klebonijose laikyti „įtartinas moteris“.

Tridento susirinkimo nutarimų vykdymas sudavė skaudų smūgį Lietuvos protestantams.

1569 m. kovai su Reformacija į Lietuvą Vilniaus vyskupas Valerijonas Protasevičius (1504–1579) pakvietė Jėzuitų ordiną.

Po Susirinkimo prasidėjo spartus naujų vienuolių kūrimasis Lietuvoje. Daugiausia tai buvo daroma reformatų gyvenamose vietovėse: steigiami vienuolynai, statomos

naujos R. katalikų bažnyčios, inicijuojami teismų procesai dėl reformatų bažnyčių atėmimo. Apgaule ar tiesiog jėga buvo užimtos Šiluvos, Pašušvio ir kt. reformatams jų globėjų pastatytos bažnyčios. XVI a. Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje buvo 36 vienuolynai, o XVII a. – jau 165 įvairiausių kongregacijų vienuolynai.

Visoje Lietuvoje prasidėjo „*stebuklai*“: tai vienoje, tai kitoje vietoje „*pasirodė*“ Švč. Mergelė Marija, kuri liejo ašaras ir maldavo sūnaus Jėzaus Kristaus vardu sugrįžti prie „*tikrojo*“ tikėjimo, buvo skelbiama jos paveikslų stebuklinga galia, stiprinamas Dievo Motinos kultas, prasidėjo jos paveikslų karūnavimo ritualas. Prie karūnuotųjų Marijos paveikslų išsivystė tam tikros pamaldumo formos: atgailautųjų kelionės į kulto vietas, specifinės pamaldos, dovanų ir votų aukojimas, paveikslų puošimas aptaisais ir „suknelėmis“, daiktų, kad „įgautų stebuklingų galių“, patrynimas į paveikslą ir kt.

Mikalojaus Radvilos Juodojo sūnus Mikalojus Kristupas Radvila Našlaitėlis (1549–1616), sugrąžintas į R. Katalikų tikėjimą, tapo pirmuoju Lietuvoje knygų degintoju – rinko ir metė į laužą tėvo išleistą Bibliją (Bresto, kitaip Radvilų), taip norėdamas išpirti „darbais“ savo jaunystės ir tėvo – katalikų pavadinto didžiuoju Lietuvos eretiku – nuodėmes.

1591-aisiais įvykdytas pirmasis vandalizmo aktas prieš Vilniaus ev. reformatų bažnyčią – sudeginta, išvogta, sumušti kunigai. Po to, net ir išsikėlus reformatams už miesto sienos į dabartinę Pylimo gatvę, maždaug kas dvidešimt metų sekė dar trys pogromai ne tik iki pamatų sugriovę Vilniaus reformatų bažnyčią, bet ir sunaikinę archyvą, biblioteką, mokyklą; į Kėdainius teko iškelti spaustuovę.

Tik dabartiniai Vilniaus reformatų maldos namai, pastatyti 1835 metais, nebepatyrė pogromų... iki šių metų lapkričio 17 d., kada buvo padegtos šoninės bažnyčios durys...

Krikščioniško švietimo svarba evangelikams praeityje ir šiandieną

Spalio 25 dieną Kėdainiuose vyko seminaras-diskusija, kurioje dalyvavo daugelio Lietuvos evangelikų reformatų parapijų nariai, „Tikėjimo Žodžio“ Bažnyčios bei kitų Bažnyčių krikščionys. Seminaro-diskusijos tikslas – susipažinti su evangelikų ugdymo istorija, dabartine padėtimi bei pasiaiškinti, kiek krikščioniškas švietimas buvo ir yra svarbus evangelikams praeityje ir šiandien, kokie sunkumai iškyla. Renginio organizatorius – Lietuvos evangelikų reformatų senjoratas, o šio renginio moderatorius – kunigas Rimas Mikalauskas.

Nors ir vėsoka, tačiau rudeniškos saulės lepinama diena prasidėjo pamaldomis Kėdainių evangelikų reformatų bažnyčioje. Pamaldas laikė Lietuvos evangelikų reformatų generalinis superintendentas kun. Tomas Šernas, kun. Rimas Mikalauskas ir kun. Raimondas Stankevičius. Ši šventovė retai kada sutinka tiek tikinčiųjų, pamaldos joje vyksta kartą per mėnesį čia esančiai nors ir negausiai, tačiau aktyviai ev. reformatų para-

pijai. O tądien atvyko reformatai iš Vilniaus, Panevėžio, Šiaulių, Kauno, Papilio ir žinoma – Kėdainių. Taip pat pamaldose dalyvavo gausus „Tikėjimo žodžio“ bendrijos atstovų būrys. Per pamaldas Kėdainiuose surinkta 318 Lt aukų, kurios bus skirtos naujai atveriančios duris švietimo įstaigos – Krikščioniško vaikų darželio Vilniuje patalpų remontui.

Po pamaldų visi draugiškai pasukome jaukiomis Kėdainių senamiesčio gatvelėmis į kitą kažkada buvusią šventovę – žydų maldos namus Sinagogą, kur dabar yra įsikūręs Kėdainių daugiakultūris centras. Jame ir vyko tolesnė dienos programa – seminaras-diskusija. Pasveikinimo žodį tarė kun. Tomas Šernas. Pranešimą apie evangelikų švietimo institucijas XVI–XVII a. perskaitė Kėdainių krašto muziejaus Daugiakultūrio centro vadovė Audronė Pečiulytė. Pranešimo pagrindinė mintis ta, jog Kėdainiai neatsiejami nuo evangelinio tikėjimo ir švietimo. Evangelikų švietimu Kėdainiuose rūpinosi Kristupas Radvila, iniciavęs

ev. reformatų gimnazijos steigimą ir siekęs užtikrinti mokslo pasiekiamumą gabiems jaunuoliams, nepriklausomai nuo jų socialinės padėties. Pranešime buvo kalbama su kokiais iššūkiais susidurdavo tuometiniai mokytojai ir mokiniai. Įdomu tai, jog nors ir laikai pasikeitė, tačiau mokinių išdaigos išliko tokios pačios kaip ir prieš kelis amžius.

Po pertraukėlės nuo istorijos perėjome prie šių dienų švietimo. Pranešimą apie evangelikų švietimo iššūkius šiais laikais skaitė Vilniaus krikščionių mokyklos direktorius Valdas Statulevičius. Tai nevalstybinė vidurinė mokykla, puoselėjanti ekumeninę laikyseną, tikinčių pedagogų dėka ugdanti moksleivius krikščioniškų vertybių pagrindu. Mokykloje mokosi įvairias krikščioniškas Bažnyčias lankančių šeimų vaikai, o mokytojais dirba įvairių Vilniaus bažnyčių pedagogai. Mokyklą 1993 m. įsteigė Bažnyčia „Tikėjimo Žodis“. Dvejus metus mokykla buvo tik pradinė, o nuo 1995 m. įgijo pagrindinės mokyklos statusą, nuo

2010 m. – vidurinės. Vilniaus krikščionių mokykloje mokiniai mokomi pagal valstybines programas ir vadovėlius. Kadangi mokinių skaičius klasėse nedidelis, sudaromos puikios sąlygos stebėti kiekvieną vaiką ir individualiai padėti išsiskleisti jo gabumams. Nuo 2001 m. mokykla yra Tarptautinės krikščioniškų mokyklų asociacijos ACSI narė. Iš viso ši asociacija vienija 24 tūkst. narių. Centras yra Kijeve, Ukrainoje. Krikščioniškos mokyklos veikia Rusijoje, Baltarusijoje ir Ukrainoje. „Į mūsų mokyklą vaikai ateina ir nuo pirmųjų klasių, ir vyresni. Visko pasitaiko – ir ne visi vaikai pasilieka pas mus. Nesami uždari ir priimame visus norinčius. Tėvai neprivalo tapti mūsų bendruomenės nariais. Pagrindinis mūsų skirtumas nuo kitų mokslo įstaigų yra tas, jog mes labai atidžiai renkames pedagogus, keliame jiems aukštus reikalavimus. Mokytojas turi būti praktikuojantis krikščionis, nuoširdžiai tikintis“, – sakė Vilniaus krikščionių mokyklos direktorius Valdas Statulevičius.

Po įdomių pranešimų vyko diskusijos grupėse ir jų rezultatų apibendrinimas. Renginyb baigėsi neformaliu bendravimu prie pietų stalo kavinėje. Dar ilgai niekas nenorėjo skirstytis, daug kam kilo įvairių minčių ir klausimų. Daugumos pagėdavimu kun. R. Stankevičius dar surengė ekskursiją į ev. reformatų bažnyčioje esantį kunigaikščių Radvilų šeimos mauzoliejų. Jame šandien tebesaugomi 6 unikalūs XVII a. nacionalinės reikšmės kunigaikščių Radvilų sarkofagai su kilmingųjų palaikais. Bažnyčioje taip pat veikia paroda, pristatanti Kėdainių evangelikų reformatų bažnyčios istoriją, mauzoliejuje palaidotus Radvilas.

Šių eilučių autorė dėkinga seminaro rengėjams už įdomų renginį ir tikisi ateityje sulauksianti jų dar daugiau. Taip pat nuoširdžiai tariau ačiū Kėdainių krašto muziejaus Daugiakultūrio centro vadovei Audronei Pečiulytei už surengtą įdomią ekskursiją į Kėdainių Šviesiąją gimnaziją, kurią 1647 m. įkūrė Jonušas Radvila.

Viktorija Liauškaitė
Aušros Pačegonytės nuotrauka

Aido Bareikio parodos

Džiugu, kad jau daug metų Niujorke gyvenantis ir meno srityje dirbantis mūsų buvęs parapijietis, kuratorės Renatos Bareikienės sūnus, menininkas Aidas Bareikis kartkartėmis sugrįžta į Lietuvą su parodomis.

Lapkričio 10 d. Vilniaus Dailės akademijos tekstilės galerijoje „Artifex“ buvo pristatyta jo ir kartu dirbančio amerikiečio Billo Sayloro piešinių paroda „Kitokie orai“. Parodos kuratorė – Radvilė Nakaitė, Austės Nakienės dukra, Renatos Bareikienės anūkė.

Parodoje eksponuojama per šimtą Aido Bareikio ir Billo Sayloro kartu pieštų piešinių. Menininkai beveik du mėnesius dirbo kartu: vienas piešinį pradeda, o kitas – užbaigia. Tokio neįprasto bendradarbiavimo išdavoje buvo sukurti itin netikėti kūriniai, kuriuose neįžvelgsi kurio nors vieno menininko, bet tuo pačiu yra ir abu menininkai – Bareikis ir Sayloras.

Parodos atidarymas sutapo su dailininko mamos Renatos Bareikienės gimtadieniu. Tad p. Renata buvo pasveikinta ir apdovanota sūnaus gerbėjų gėlėmis.

Lapkričio 11 d. Galerijoje „Vartai“ buvo atidaryta kita A. Bareikio paroda – instaliacijos, tapybos ir koliažo darbai. Paroda „Aido kondicionierius“ pavadinta pagal naujausią jo sukurtą instaliaciją, užimančią beveik visą galerijos didžiąją ekspozicijų salę. Šioje baltoje kompozicijoje matyti trys paslaptingos žmonių figūros, apsuptos vėjo nugairintų ir saulės išblukintų objektų. Kitose salėse išdėstyti ryškių spalvų koliažai, sukurti iš įvairių daiktų, dėžučių, žaislų, tarsi neberekalingos kolekcijos liekanų.

Aidas Bareikis (g. 1967) Vilniaus dailės akademijoje baigė tapybą, 1993 m., laimėjęs Fulbraito stipendiją, išvyko mokytis ir gyventi į

JAV. 1997 m. baigė Hunter koledžą Niujorke. Menininkas yra surengęs personalinių parodų Leo Koenig Inc ir Martos galerijose, Niujorke, Queens muziejuje, Niujorke, Asbaek galerijoje, Kopenhagoje, Berlyno Šiuolaikinio meno centre, Vienos Kunsthalle, buvo pristatytas Atėnų bienalėje „Destroy Athens“, bei M. Gros muziejuje, Ciuriche, Šveicarijoje. Dalyvavo grupinėse parodose.

Billas Sayloras (g. 1960) – amerikiečių tapytojas, skulptorius ir piešinių autorius. Studijavo Santa Barbaros koledže bei Kalifornijos menų universitete, gyvena ir dirba Niujorke. Jungdamas nesąmoningas struktūras bei humorą, jis savo darbuose kuria grožį, apsuptą chaoso. B. Sayloro darbai pasižymi elegancija, abstraktumu, yra kupini energijos, atpažįstamų vaizdžių, nuorodų į gatvės meną ir pankroką. Menininkas yra surengęs parodų daugelyje JAV valstijų, Japonijoje, Švedijoje, Graikijoje, Danijoje ir kitose šalyse.

„V.r.ž.“inf.

IZAIJO spektaklis mums

Ieškokite VIEŠPATIES, kai galima jį rasti, šaukitės jo, kai jis yra arti.

Tepalieka nedorėlis savąjį kelią ir nusidėjėlis – savuosius kėslus!

Tegrįžta jis pas VIEŠPATĮ, kad jo pasigailėtų, pas mūsų Dievą, nes jis labai atlaidus.

„Nes mano mintys – ne jūsų mintys, o mano keliai – ne jūsų keliai“, – VIEŠPATIES žodis.

„Kaip aukštas dangus viršum žemės, taip mano keliai viršija jūsų kelius ir mano mintys – jūsų mintis.“

/Iz 55, 6–9/

Pagalvoji, kad Izaijo posmai iš tiesų puikiai tiktų scenai. Ta mintis nėra nauja. Knygos dalis, priskirta vadinamajam *antrajam* arba *deutero Izaijui**, Babilono tremties pranašui, jau buvo skelbiama dramos kūrinium, kuris gyvavęs skyriumi nuo viso pranašystės teksto ir turėjęs būti atliekamas tarp Judo tremtinių. Vienas balsas ir balsai keičia kitus. Tarp jų – ir moteriškas, greičiausiai pačios Jeruzalės, Siono Mergelės, nors esama versijos, kad visą knygą parašiusi moteris. Šioje dramoje ir sielvartingos Jahvės Tarno giesmės, kur susipina vienaskaita ir daugiskaita, asmuo ir kolektyvas. Girdėdami visus tuos dalykus nuo scenos, pajustume ir suprastume daugiau negu gavę tik ištrauką, vieną minčių

bloką, monologą, nusileidusį iš dangaus. Ne tik čia, bet ir kitur Biblijos knygoje dangus yra daugiabalsis, paveiktas žemiško kalbėjimo, o dar labiau – savo gūdaus, nepramušamo paslaptingo.

Bus nuostabu iki amžių pabaigos, kaip ši polifonija, prieštaravimų ir nutylėjimų kamuolys, yra tapusi, toliau tebetampa *gerąja žinia* arba, kalbant sartriškai, *gyvenimo projektu*, nulemiančiu ištisų kartų likimus, pasirenkamu laisvos valios nuosprendžiu, mirtinai užsikabinus, kitąsyk – net iš meilės, iš beviltiškai aklo pasitikėjimo, kuris niekada neataks. Dangiškosios scenos burtai, režisieriaus autoritetas ir meistrystė? Mūsų ilgesys turėti tą sceną ir jos balsus? Kažin koks išsipildymo jausmas?

Tiesa, kuri tai blykstelė, tai išnyksta? Viso labo tik didelė ar maža iliuzija, kuriai vis sunkiau mūsų pasaulyje?

Skeptiškumas turėtų tik augti, kai patiri, kad didžioji dalis retorikos, apipynusios bibliinius pasakojimus apie Babilono tremtį, paprasčiausiai blefuoja, remiasi mitologija, nevykusiais palyginimais, lakia fantazija ir sentimentais. Žinomas mokslininkas, aptardamas tremties diskursus pranašų raštuose, ironiškai cituoja Vano Morrisono dainą: „Užsibuvus tremty, tu gali niekada nesugrįžti namo.“ Kitaip sakant, viskas tuose pasakojimuose perdėta, sutirštinta, netikra, o galiausiai – pranašauta laiminga pabaiga taip ir neįvykusi, gerovės ir klestėjimo viltys pasirodžiusios tuščios.

LEBMS vasaros seminaro dalyviai po Hartmuto Naumano oratorijos „IZAIJAS“ –
Ilgas kelias į laisvę“ Vilkyškių liuteronų bažnyčioje atlikimo

Iš istorinių duomenų aišku, kad VI amžiaus prieš Kristų pradžioje įvykusi babiloniečių invazija ir kelios deportacijų bangos buvo gana periferinis įvykis. Babilono tremtyje ir Egipto diasporoje atsidūrė tik Judėjos tautinis ir religinis elitas, imperijos ūkiui naudingi amatininkai, pirkliai, kareiviai, du ar trys procentai visų gyventojų. Dauguma jų sėkmingai įsikūrė ir net prakuto svetimuose kraštuose. Ištremtas aštuoniolikmetis Jeruzalės sosto paveldėtojas Jehojachinas, kol neprisidėjo prie sąmokslų ir nebuvo įkalintas, gyveno Nebukadnecaro rūmuose, susilaukė penkių sūnų, Dovydo dinastijos atstovų, ir galėjo tituluotis Judo karaliumi. Babiloniečių politika nesiekė žūbtūt asimiliuoti tremtinių, juo labiau marinti jų badu ar vergišku darbu. Niekas nevaržė jų laikytis savo tradicijų. Buvo net puoselėjamas planas statyti tremtyje šventyklą (kaip Egipto diasporoje), tačiau tam pasipriešino kunigas Ezekielis ir jo mokiniai. Jei ir kalbama apie realią Babilono tremties traumą, pirmiausia minimi politiniai, psichologiniai ir religiniai sunkumai, atsiradę žlugus valstybei ir netekus ankstesnio gyvenimo. Aukštuomenės dalį persekiojo baisus kaltės jausmas ir mintys apie Dievo kerštą. Tokiame kontekste pranašas Izaijas pragysta apie būtinybę ieškoti Dievo ir sugrįžti pas jį, atsisakius savo nuodėmingų kėslių.

Nuolatinis pranašų raginimas atsiversti, priekaištai dėl nuodėmių ilgainiui ima įkyrėti. Juo labiau kad kaltinimai tremtiniams plūsta ne dėl jų pralieto kraujo, socialinės neteisybės ar paleistuvystės. Kurdamas savo gyvenimą, siekdamas gerovės ir saugumo, Judas nusigrėžė nuo Dievo. Štai ir viskas. Pasak pranašų, tai esanti svarbiausia tautos, ypač jos elito, nuodėmė ir visų nelaimių priežastis. Daug kur Izaijo knygoje kertama be jokių užuolankų: jūs patys esate kalti, kad žlugo karalystė, priešai trypia Jeruzalę ir tautos dalis atsidūrusi tremtyje. Tragedija dar sutirštinama, kad atgailos būtų daugiau. Ir ne už savo nusikaltimus – už tai, ką padarė tavo priešai.

Kaip tokia teologija gali tapti gerąja žinia? Rašant greta pažadą, kad viskas po kurio laiko bus

gerai, kad Dievas priimsiąs atgailą, pasigailėsiąs ir atleisiąs, gal net apdovanosiąs? Panašių užuominų Biblijoje, aišku, surasi. Tačiau tas pats sakinyss „mano mintys – ne jūsų mintys, mano keliai – ne jūsų keliai“ gali reikšti ir vieną scenarijų, ir kitą. Dievas viršija žmogų ne tik savo gailestingumu ir meile, bet ir savo gebėjimu perrašyti istoriją. Jeruzalės tragedija bus perrašyta taip, kad tremtis, trukusi 77 metus, padės pamatus visai tolesnei judaizmo, vėliau – ir krikščionybės raidai. Niekur kitur, net Šventyklos pavėsyje, tauta nebus taip giliai suvokusi savo priklausomybės Dievui, kaip *sėdėdama ir verkdama prie Babilonijos upių*. Niekada daugiau Dievas nebus tokio didžio sielvarto ir galingiausio džiaugsmo šaltinis. Visa žydiškoji tapatybė – apipjaustymas, mitybos taisyklės, šabo šventimas, sinagogos pamaldos – vienu ar kitu būdu užsimezgė ir susidėliojo po tremties ženklų. Iš kitos pusės – Dievas, atpažintas kaip pasaulio kūrėjas ir visų tautų valdovas. Be šios minties kažin ar būtų kilusi ir krikščionybė, ir islamas.

Dar svarbiau, taip pat ir mums šiandien, kad išplėtota tremties teologija kitados yra galutinai palaidojusi sąsajas tarp imperinės valdžios ir Dievo galybės. Jeruzalės Šventyklos griuvėsiuose liko pretenzijos su karaliaus Dovydo dinastijos pagalba sukurti Dievo karalystę. Pranašo Izaijo knygoje ne *Dovydo namams*, bet persų karaliui Kyruui bus leista atlikti Dievo pateptojo, *mesijo*, vaidmenį. Tremtis lemtingai atskyrė Viešpaties šlovę nuo žemiško triumfo, pergales fanfarų, karo žygių. Ir kada tik krikščionys vėliau pamėgindavo griebtis kryžiaus ir kalavijo ar karūnos sąjungų, pasaulį ištikdavo tragedijos, šimteriopai didesnės nei Babilono tremtis. Nedavus Dievui vaidmens istorijoje, ten nedelsiant ima rasti stabai, mintantys žmonių ašaromis ir gyvenimais.

Viskas iš tos pačios Izaijo polifonijos ir per ją. Ieškoti Viešpaties, kuris nuolatos arti. Ir dėl to turbūt dangiškoji drama surenka savo publiką. Jai tenka tęsti spektaklį už teatro durų.

–tj–

2014 09 23

Perspausdinta iš [www. satnai.lt](http://www.satnai.lt)

* *Pranašo Izaijo knygos*, vienos iš Bibliją sudarančių 39-ųjų Senojo Testamento knygų, tyrinėtojai išskiria tris skirtingus Dievo įkvėptus autorius. Pagal tai kaip skiriasi užrašymo stilius, istorinis fonas, teologinis požiūris *Izaijo knyga* dalinama į Pirmojo arba Proto Izaijo / Iz 1-39/, Antrojo arba Deutero Izaijo /Iz 40-55/ ir Trečiojo arba Trito Izaijo /Iz 56-66/. Kai kurie mokslininkai išskiria tik du: Pirmąjį – Jeruzalės ir Antrąjį – tremties pranašą. Pirmasis Izaijas gyveno antroje VIII a. prieš Kristų pusėje, kai Judo karalystė dar tebegyveno, kai Jeruzalė tebebuvo Jahvės (Izraelio Dievo) miestas ir Šventykla, kurioje pranašavo Izaijas, dar nesunaikinta. Asirija grasina Judo karalystei, tačiau gyvenama viltimi, kad tragedijos bus išvengta.

Antroji Knygos dalis, pradėdama Izaijo 40 skyriumi, aprašo įvykius maždaug po 150 metų – po Jeruzalės sugriovimo, kai Judo karalystės gyventojai išvesti į Babilono nelaisvę. Izraeliečių valstybė yra tik praetis atsiminimuose. Antrojo *Izaijo knyga* parašyta kur kas poetiškiau, jautriau.

Pagal Antano Rubšio *Raktas į Senąjį Testamentą* – trečioji dalis.

A.A.

Tie, kas išeina, visada bus su mumis, kol juos atminsime...

*Nuoširdžiai užjaučiame parapijietes
Aldoną Šernienę ir Palmyrą Dagiienę Čygaites,
mirus mylimam Tėveliui JULIUI ČYGUI.*

Vilniaus ev. reformatų parapijos seniūnų taryba

Sukurtas trumpametražis filmas „Biržų krašto tradicijos“

Biržų rajono vietos veiklos grupė (Biržų VVG) kartu su partneriais iš Latvijos „Bauskas rajona lauku partnerība“, įgyvendindami tarptautinio bendradarbiavimo projektą „Kultūrinių tradicijų išsaugojimas Biržų ir Bauskės rajonuose“, finansuojamą pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programos priemonę

„Teritorinis ir tarptautinis bendradarbiavimas“, sukūrė trumpametražį filmą „Biržų krašto tradicijos“, kurio režisierius ir scenarijaus autorius Linas Mikuta. Šis trumpametražis filmas pasakoja apie Biržų krašto žmones ir jų senąsias tradicijas: sodų pynimą, margučių marginimą, nuometo rišimą, juostų pynimą, alu-

darystę, kalvystę, biržietiškas dainas ir senovinius šokius – paveldą, kuris dar gyvas biržiečių atmintyje. Filmą galima rasti internetinėse svetainėse www.youtube.com bei Facebook paskyroje (Biržų VVG).

www.birzvvgt.lt informacija

Biržuose pagerbtas nusipelnusių Lietuvai žmonių atminimas

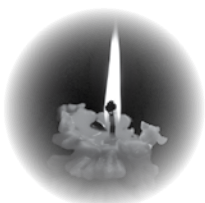
Biržų rajono savivaldybės vadovai bei Savivaldybės seniūnijų seniūnai Mirusiųjų atminimo dieną aplankė Biržų kraštui nusipelnusių žmonių, kovotojų už laisvę kapavietes.

Pagerbtas 1918 m. Nepriklausomybės akto signataro Jokūbo Šerno, ministro ir Seimų nario Konstantino Šakenio, knygnešiu Jurgio Bielinio ir Prano Verkelio, kunigo ir poeto Adolfo Sabaliausko-Žalios Rūtos, generolo leitenanto Stasio Nastopkos, generolo leitenanto Maksimo Katchės, Biržų miesto burmistro Fridricho Jakšto atminimas.

Uždegtos žvakelės ant Savivaldybės tarybos nario Mykolo Taujansko, Seimo nario ir Biržų rajono savivaldybės mero Sauliaus Kubiliūno, Biržų rajono Garbės piliečių Monikos Čalkauskaitės ir Petro Skodžiaus kapų.

Pagerbtas ir neseniai mirusių mokytojos Aldonos Černiausienės, muziejininko Antano Seibučio, kunigo Daliaus Tubio ir kitų Biržams nusipelnusių žmonių atminimas.

Pagal Biržų rajono
savivaldybės inf.

Merė Irutė Varzienė (pirma iš dešinės) prie generolo leitenanto Stanislovo Nastopkos kapo Rinkuškių reformatų kapinėse

Biržų rajono savivaldybės darbuotojai prie signataro Jokūbo Šerno kapo Nemunėlio Radviliškio kapinėse

I N F O R M A C I J A

Spalio 25 d. Kėdainiuose vyko seminaras-diskusija, kurioje dalyvavo evangelinių išpažinimų krikščionys iš ev. reformatų parapijų ir Tikėjimo Žodžio bendrijos bažnyčių. Šio renginio tikslas – susipažinti su krikščioniško ugdymo istorija, dabartine padėtimi, pasiaiškinti, kiek krikščioniškas švietimas buvo svarbus evangelikams praeityje ir yra šiandien, kokie iššūkiai.

Lapkričio 4 d. vilniečiai ir svečiai, gausiai susirinkę į Mokslų akademijos mažąją salę, minėjo Reformacijos dieną. Šių metų šventė, kurią, kaip ir ankstesniais metais, organizavo Reformacijos istorijos ir kultūros draugija, buvo skirta Donelaičiui, kurio 300-ąsias gimimo metines šiais – 2014-iais metais minime.

Lapkričio 13 d. Vilniuje, Čiurlionio namuose vakaru-koncertu „Užmirštieji Vilniaus šviesuliai“ buvo išsamiai, visapusiškai pirmą kartą Lietuvoje pristatytas Napoleonas Orda (1807–1883), jo universali asmenybė, palikusi daugybę unikalių dailės, muzikos ir literatūros kūrinių. N. Orda po pralaimėto sukilimo visas jėgas atidavė tam, kad neišnyktų Abiejų Tautų Respublikos istorinė atmintis, kad apie unikalų kultūros paveldą sužinotų Europa. Jis metų metais keliaudamas po buvusią LDK, pieštuku įamžino nykstančias jos pilis, dvarus, bažnyčias. N. Ordos dėka žinome, kaip atrodė Dubingių, Deltuvos, Izabelino, Zabludovo ir kt. reformatų bažnyčios, Biržų pilis. Vakare N. Ordos fortepijoninius kūrinius skambino įžymus pianistas

Andrius Vasiliauskas, eiles, skirtas poetui, Ordos bičiuliui Adomui Mickevičiui, skaitė Tomas Ribaitis, apie graviūrų kopijų rinkinį pasakojo dr. Milda Janiūnaitė.

Lapkričio 29 d. Vilniaus bažnyčioje Tikėjimo žodis vyko seminaras „Istorinių ir modernių evangelikų tapatybės bruožai Lietuvoje“. Šis seminaras – tai tęsinys spalio 25 dieną Kėdainiuose vykusio seminaro-diskusijos, kurio organizatoriai buvo Lietuvos evangelikų reformatų senjoratas. Tikėjimo žodžio bendrijos organizuotas seminaras apie evangelikų tapatybę Lietuvoje buvo pradėtas Reformacijos himnu „Tvirčiausia apsaugos pilis“, kurį giedojo ne tik šlovinimo grupė, bet ir visi seminaro dalyviai.

Diskusija „KODĖL DONELAITIS?“

Lapkričio 4 d. vilniečiai ir svečiai, gausiai susirinkę į Mokslų akademijos mažąją salę, minėjo Reformacijos dieną. Šių metų šventė, kurią, kaip ir ankstesniais metais, organizavo Reformacijos istorijos ir kultūros draugija, buvo skirta Donelaičiui, kurio 300-ąsias gimimo metines šiais – 2014-iais – metais minime.

Vakaras tradiciškai buvo pradėtas Reformacijos himnu „Tvirčiausia apsaugos pilis yra mums Viešpats Dievas“ ir giesmėmis: Donelaičio eilėraščio „Kiekvienam daryti gera“ tekstu sukurta giesmė „Mano priedermė šventa“, Mažojoje Lietuvoje itin mėgiama Vydūno harmonizuota „Pranaše didis“ ir kitomis, kurias giedojo jungtinis Vilniaus ev. reformatų „Giesmės“ ir Pagirių dainorių choras, vadovaujamas Janinos Pamarnac-

kienės. Į diskusijas įvedė Austėja Nakienė, pagiedodama Martyno Jankaus dainuotą lietuvių liaudies dainą „Prieš kalną beržai, pakalnėj klevai“.

Diskusiją „Kodėl Donelaitis?“ tarp prof. habil. dr. Dainoros Pociūtės-Abukevičienės ir doc. dr. Dariaus Kuolio įdomiai vedė „Lietuvos evangelikų kelias“ redaktorius Kęstutis Pulokas, meistriškai pakreipdamas pokalbį reikiama linkme. Kad nepabostų jų klausytis, Justino Marcinkevičiaus poemą „Donelaitis“ ir fragmentus iš K. Donelaičio „Metų“ skaitė MA Mokslininkų rūmų direktorė Aldona Daučiūnienė.

Donelaitišką atmosferą salėje kūrė ir dailininkės Jūratės Buožienės tekstilės paveikslų, sukurtų batikos technika, ciklas „Donelaitis“. Su šiais menininkės kūriniais jau buvome su-

pažindinti vasarą parapijos šventėje Buikose bei galėjome matyti ekspozuojamus Vrublevskių bibliotekoje.

Šventėje apsilankė ir diskusijoje dalyvavo ne tik minėti garbūs mokslininkai – istorikai, bet ir Mažosios Lietuvos lietuvių raštijos tyrinėtoja, Liudviko Rėzos kultūros ir meno premijos laureatė Liucija Citavičiūtė, taip pat reformatų ir liuteronų Bažnyčių atstovai, daugelis kitų, kuriems Donelaitis yra be galo svarbus...

Kaip ir kasmet Reformacijos draugijos pirmininkas Donatas Balčiauskas padėjo visiems puoselejančioms Reformacijos istoriją ir kultūrą, pasveikino draugijos sukaktuvininkus.

„V.r.ž.“ inf.

Nuotr. Aurelijos Arlauskienės

Sveikiname

Lapkričio 2 d. Kaune kun. R. Stankevičius pakrikštijo
panevėžiečių RŪTOS ir VILIAUS UŽKURAIČIŲ
dukrytę AGNĖ.

Sveikiname tėvelius Rūtą ir Vilių, broliuką Karolį.
Prašome Viešpaties globos ir palaimos jų šeimai.

Panevėžio parapijos seniūnų valdyba

Sveikiname

parapijietį KĘSTUTĮ SUVEIZDĮ,
lapkričio 21 d. atšventusį 70-ies metų sukaktį.
Linkime sveikatos, gyvenimo džiaugsmo ir Dievo palaimos!

Vilniaus ev. reformatų parapijos taryba

Sveikiname

Tos dienos lekia tartum vėjas
Audringoj tėkmėje darbu...
Į mokslo aukštumas užkopus
Švytėk jaunyste ir džiaugsmu.

Lai kilnūs siekiai nenuvysta,
Liepsnoja, dega širdyje.
Darbai prasmingi tegu lydi
Ir lieka pėdos kelyje.

K.N. ir A.N.

sveikiname parapijietę,
buvusią Lietuvos evangelikų reformatų
Konsistorijos prezidentę ir parapijos pirmininkę,
senjorę, kuratorę
dr. RENATĄ EMILIJĄ TUNKŪNAITĘ-BAREIKIENĘ,
lapkričio 10 d. atšventusią 75-ųjų metų Jubiliejų.

*Vilniaus ev. reformatų parapijos taryba,
Reformatų senjorų draugija*

Leidinio spaudos rėmėjas

Birbinių g. 4a, LT-02121, Vilnius
tel.: +370 5 2627585
mob.tel.: +370 655 24403
Linksmoji g.5, LT-02041, Vilnius
tel.: +370 5 2639004
mob.tel.: +370 652 11944
www.klion.lt

Laida EVANGELIKAMS

„KELIAS“

Per „LRT Kultūra“ –
kiekvieną šeštadienį
10.30 val.
Laidos autorė
Ina Drašutienė,
mob. tel. +370 686 59625,
el.paštas: inadra@takas.lt

Laiškus redakcijai galite rašyti:

Pylimo 20-13, Vilnius,
Vilniaus ev. reformatų parapijos raštinė,
el.paštas: dalija@mail.lt

Parėngė Dalija Gudliauskienė,
tel. 8 685 74 951

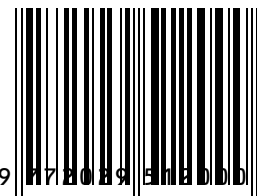
Redagavo, spausdino

Raimondas Natka,
Danutė Kavaliauskienė,
Damian Finer

Leidėjas:

Vilniaus ev. reformatų parapija
Tiražas 100 egz.

Leidėjai straipsnius taisy ir trumpina
savo nuožiūra

Laikraštis platinamas už auką.
Leidžiamas tik iš surinktų aukų.